

TÜRKİYE İLAÇ PAZARI
OCAK - HAZİRAN
2018

İEİS

İLAÇ ENDÜSTRİSİ
İŞVERENLER SENDİKASI

İçindekiler

1. Türkiye İlaç Pazarı	2
1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları	2
a. Fiyat.....	2
b. Hacim	3
c. Satış Dağılımı.....	3
d. Yeni Ürün.....	3
1.2. Pazarın Yapısı	4
a. Referans-Eşdeğer İlaçlar	4
b. İthal-İmal İlaçlar	4
c. Biyoteknolojik İlaçlar.....	4
2. Tıbbi Ürün Pazarı	5
2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler	6
3. Dış Ticaret.....	6

1. Türkiye İlaç Pazarı

Türkiye ilaç pazarı yılın ilk yarısında hastane ve eczane kanalında toplam %24,9 artışla 14,9 milyar TL'ye ulaştı. Kutu ölçeğinde ise %5,6 büyüme ile 1,2 milyar kutu satışı gerçekleşti.

Kutu başına düşen ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2017 yılının ilk 6 ayında 10,8 TL olan fiyat, 2018 yılında %18,3 artışla 12,8 TL olmuştur.

Tablo 1-Türkiye İlaç Pazarı

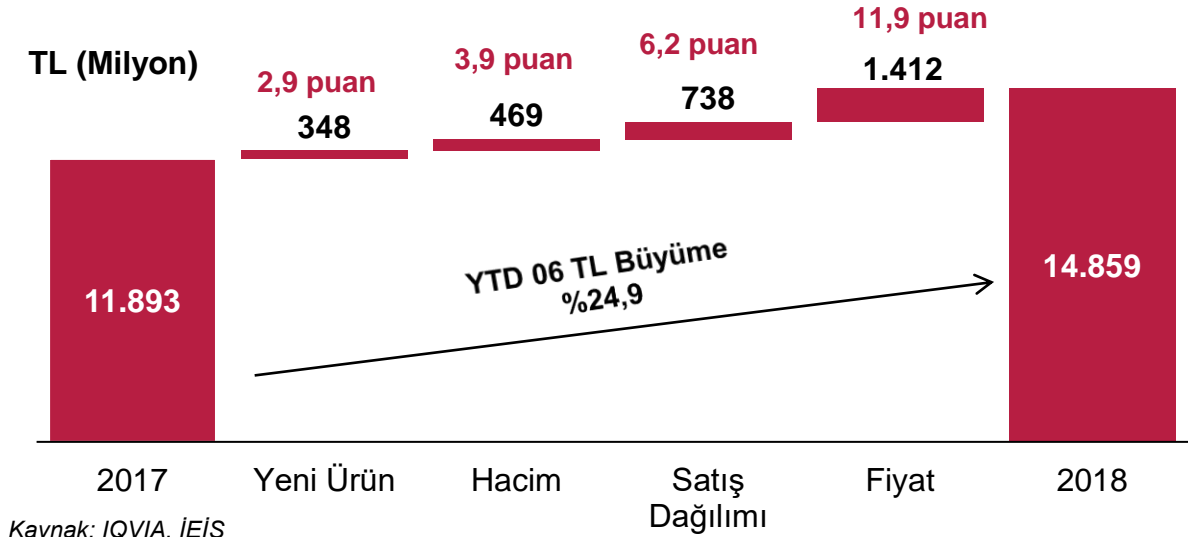
Ocak-Haziran	Toplam Değer (milyar TL)			Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim
İlaç Pazarı	11,9	14,9	24,9%	1,1	1,2	5,6%	10,8	12,8	18,3%

Kaynak: IQVIA, İEİS

1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları

2018 yılı için pazardaki büyümenin kaynakları incelendiğinde değer ölçeğinde büyümeye katkı sağlayan 4 ana etken bulunmaktadır. Bunlar; mevcut portföydeki hacim ile fiyat artışları, portföye yeni ürün girişleri ve satış dağılımındaki değişimlerdir.

Grafik 1- İlaç Pazarında Büyümenin Kaynakları

a. Fiyat

Hatırlanacağı üzere, Şubat 2018'de ilaç fiyatlarını belirleyen kur %15 seviyesinde artmıştı. Ek olarak, 31 Mayıs itibarıyla iskontosuz ürünlere %2,5 fiyat artışı, iskontolu ürünlere ise %2,5 fiyat artışı olacak şekilde iskonto iyileştirmesi yapılmıştır.

Bu değişikliklere bağlı olarak 2018 yılı ilk 6 ayında bir önceki yıla göre gerçekleşen %24,9'luk büyümenin 11,9 puanı (1.412 milyon TL) fiyat artışından kaynaklanmaktadır.

b. Hacim

Pazardaki büyümenin 3,9 puanı (469 milyon TL) mevcut ürün portföyündeki hacim (kutu) artışından kaynaklanmıştır.

c. Satış Dağılımı

Pazarda mevcut ürünlerin satış dağılımındaki değişiklikler, başka bir ifadeyle daha yüksek fiyatlı ürünlere doğru satış hacmindeki değişim, büyümeye 6,2 puan (738 milyon TL) katkı sağlamıştır.

d. Yeni Ürün

2018 yılında pazardaki büyümenin 2,9 puanı ise (348 milyon TL) pazara yeni giren ilaçlardan kaynaklanmıştır.

İlaç pazarına yılın ilk yarısında hepsi reçeteli statüde olmak üzere toplam 203 adet ilaç girmiştir.

Pazara yeni sunulan ilaçlar içinde adet bazında en fazla paya sahip olan tedavi grubu antibiyotikler olmuştur. 22 tane antibiyotik (%10,8), 15 tane onkoloji (%7,4), 13 tane serum/aşı (%6,4), 12'şer tane dermatolojik ve kardiyovasküler ilaçlar (%5,9) ve 11'er tane antiromatizmal, parkinson ve sinir sistemi ilaçları (%5,4) pazara girmiştir.

Pazara yeni giren ilaçlardan 26 tanesi kimyasal, 4 tanesi biyoteknolojik olmak üzere toplam 30 adeti referans üründür. Bu 30 ürünün 7 tanesi Türkiye'de üretilmekte ve yine yalnızca 7 tanesinin eşdeğer rakibi bulunmaktadır.

Pazara yeni giren eşdeğer ilaçlar ise 173 adet olup, bu ilaçların 1 tanesi biyobenzer ilaçtır. 173 adet eşdeğer ilacın ise yalnızca 7 tanesi ithal ürün sınıfındadır.

Tablo 2- Pazara Yeni Giren Ürünler

İlaç	203
Eşdeğer	173
İthal	7
İmal	166
Referans	30
Eşdeğeri Yok	23
Eşdeğeri Var	7

Kaynak: IQVIA, İEİS

1.2. Pazarın Yapısı

a. Referans-Eşdeğer İlaçlar

2018 yılı ilk 6 ayı itibarıyla referans ilaçların satışı değerinde %25 büyümeye ile 10,1 milyar TL'ye ulaşmıştır. Hacimde ise %2,9 büyümeye ile 478,9 milyon kutu satış gerçekleşmiştir.

Yılın ilk yarısında eşdeğer ilaçlar %24,7 artış oranı ile 4,7 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kutu ölçeğinde ise %7,6 seviyesinde artış ile 685,1 milyon hacim gerçekleşmiştir.

Ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2018 ilk yarısında referans ilaçların bir kutu başına düşen fiyatı yaklaşık 21,1 TL iken, eşdeğer ilaçların 6,9 TL olmuştur.

Tablo 3- Referans-Eşdeğer İlaçlar

	6 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			6 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim
Referans	8,1	10,1	25,0%	465,4	478,9	2,9%	17,4	21,1	21,5%
Eşdeğer	3,8	4,7	24,7%	636,9	685,1	7,6%	6	6,9	15,9%

Kaynak: IQVIA, IEİS

b. İthal-İmal İlaçlar

İthal ilaçlar değerinde ve hacimde sırasıyla %25,7 ve %1,4 büyümeye göstermiştir. 2018 yılı ilk 6 ayı itibarıyla bu ürünler, değerinde 7,8 milyar TL ve hacimde 202,5 milyon kutu satış gerçekleştirmiştir. İthal ilaçların ortalama fiyatı ise 38,7 TL'dir.

Yurt içinde üretilen ürünler ise 2018 yılı ilk altı ayında 7 milyar TL ve 961,5 milyon kutu satış gerçekleştirmiştir. Bu ilaçların kutu başına düşen ortalama fiyatı ise 7,3 TL'dir.

Tablo 4- İthal-İmal İlaçlar

	6 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			6 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim
İthal	6,2	7,8	25,7%	199,6	202,5	1,4%	31,2	38,7	23,9%
İmal	5,7	7	24,1%	902,6	961,5	6,5%	6,3	7,3	16,5%

Kaynak: IQVIA, IEİS

c. Biyoteknolojik İlaçlar

Yılın ilk yarısında dört referans, bir biyobenzer olmak üzere toplam beş adet biyoteknolojik ilaç pazara girmiştir. Böylece, Türkiye ilaç pazarında 96 marka altında 208 formda referans biyoteknolojik ve 17 marka altında 44 formda biyobenzer ilaç bulunmaktadır. Biyoteknolojik ilaç pazarı toplamda 113 marka altında 252 form ilaçtan oluşmaktadır.

Biyoteknolojik ilaçlar, 2018 ilk 6 ay itibarıyla değerinde %30,5 artış oranı ile 2.550 milyon TL satışa ulaşmıştır. Hacimde ise %3,3 değişim oranı ile 14,2 milyon kutu satış gerçekleşmiştir. Referans biyoteknolojik ürünleri incelediğimizde 2017 yılı ilk yarısında 1,9 milyar TL düzeyinde olan pazar, 2018 yılında %29,7 büyüyerek 2,4 milyar TL

olmuştur. Biyobenzer ilaç pazarı ise 2018 yılı ilk yarısında bir önceki yılın aynı dönemine göre %50,3 artış göstererek 123 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 5- Biyoteknolojik İlaçlar

	6 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			6 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim
Biyotek	1.954,0	2.550,5	30,5%	13,7	14,2	3,3%	142,2	179,8	26,4%
Referans	1.872,2	2.427,5	29,7%	11,8	11,7	-0,2%	159,2	206,7	29,9%
Biyobenzer	81,8	123	50,3%	2	2,4	23,6%	41,4	50,3	21,7%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2. Tıbbi Ürün Pazarı

İlaç şirketlerinin portföylerinde yer alan ve ilaç olmayan tıbbi ürünler, Sağlık Bakanlığından izinli biyosidal ürünleri, farmasötik formdaki bazı tıbbi cihazları, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaları, kozmetik ve dermokozmetik ürünleri; Tarım ve Orman Bakanlığından izinli vitaminleri, gıda takviyelerini ve mamaları içermektedir.

Bu ürünler, 2018 yılı ilk 6 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %30,4 büyüme ile değerinde 1.125 milyon TL'ye, kutuda ise %12,5 artış ile 86,7 milyon kutu hacme erişmişlerdir. Bu ürünlerin ortalama fiyatı ise 13 TL'dir.

2018 yılında ilaç dışı tıbbi ürünlerin 86,7 milyon kutuluk hacminin, 58,5 milyonu (%67,4 pay) enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ürünlerine aittir. Sağlık Bakanlığı'ndan ruhsatlı ilaçlar gibi referans fiyat sistemine tabi olan bu ürünlerin ortalama fiyatı 8,4 TL'dir. Dolayısıyla, tıbbi ürünlerin ortalama fiyatının 13 TL olmasında bu ürünler etkilidir.

Gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 2018 yılında 29,6 TL iken, mamaların ortalama fiyatı 28,3 TL'dir.

Tablo 6-Türkiye Tıbbi Ürün Pazarı

	Toplam Değeri (milyon TL)			Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim
Ocak-Haziran									
Tıbbi Ürün Pazarı	862,6	1.124,6	30,4%	77,1	86,7	12,5%	11,2	13,0	15,9%
Gıda Takviyesi	307,2	407,2	32,6%	11,8	13,7	16,7%	26,1	29,6	13,6%
Enteral Beslenme ve Tıbbi Amaçlı Gıda	371,6	491,0	32,1%	50,2	58,5	16,5%	7,4	8,4	13,5%
Mama	89,7	119,1	32,9%	4,8	4,2	-11,3%	18,9	28,3	49,8%
Diğerleri	94,2	107,2	13,9%	10,4	10,3	-0,4%	9,1	10,4	14,3%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Pazara yılın ilk yarısında 137 adet ilaç dışı tıbbi ürün girmiştir. Bu 137 üründen 120 adedi (%87,6) gıda takviyesi, 11 tanesi (%8,0) enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda, 5 tanesi (%3,6) mama ve 1 tanesi tıbbi cihaz ürünleridir.

Yeni giren ürünlerden gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 27 TL, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaların ortalama fiyatı 7 TL iken mamaların ortalama fiyatı 16 TL'dir.

Tablo 7- Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Ürünler	Adet
	137
Gıda Takviyesi	120
Enteral Beslenme Ve Tıbbi Amaçlı Gıda	11
Mama	5
Diğerleri	1

Kaynak: IQVIA, İEİS

3. Dış Ticaret

Haziran ayı dış ticaret verileri ilaç sektörü ihracatındaki artma trendinin devam ettiğini göstermektedir. Buna göre, Haziran ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre ihracat %55 artmıştır.

Yılın ilk yarısında ihracat bir önceki yıla göre %63,9 artarak 599,4 milyon ABD Doları seviyesine ulaşmıştır. İlaç ihracatındaki 234 milyon ABD Doları seviyesindeki büyümenin %76'sını (178 milyon ABD Doları) 3002 GTIP numaralı "İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin" ürün grupları ihracatındaki artış oluşturmuştur. Türkiye ihracatı ise aynı dönemde %6,3 artmıştır. Böylece ilaç ihracatının Türkiye ihracatı içerisindeki payı %0,73'e ulaşmıştır. Öte yandan Türkiye ithalatı %13,5, ilaç ithalatı %20,5 artmıştır.

Bu gelişmeler sonucunda ilaç dış ticaret açığı 2.169 milyon ABD Doları olurken, ihracatın ithalatı karşılama oranı %21,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Türkiye dış ticaret açığı ise %31,6 artmış, ihracatın ithalatı karşılama oranı %66,9 olmuştur.

Tablo 8-Dış Ticaret

(Milyon ABD Doları)	2017	Ocak-Haziran		
		2017	2018	Değişim
Türkiye İhracatı	156.992,9	77.375,6	82.222,9	6,26%
İlaç İhracatı	897,5	365,7	599,4	63,91%
İlaç Payı	0,57%	0,47%	0,73%	
Türkiye İthalatı	233.799,7	108.319,9	122.960,3	13,52%
İlaç İthalatı	4.975,8	2.298,7	2.769,0	20,46%
İlaç Payı	2,1%	2,1%	2,3%	
Türkiye Dış Ticaret Hacmi	390.792,6	185.695,6	205.183,2	10,49%
İlaç Dış Ticaret Hacmi	5.873,3	2.664,4	3.368,4	26,42%
İlaç Payı	1,5%	1,4%	1,6%	
Türkiye Dış Ticaret Açığı	-76.806,7	-30.944,3	-40.737,4	31,65%
İlaç Dış Ticaret Açığı	-4.078,3	-1.933,1	-2.169,6	12,24%
İlaç Payı	5,3%	6,2%	5,3%	
Türkiye İhracat/İthalat	67,15%	71,43%	66,87%	
İlaç İhracat/İthalat	18,04%	15,91%	21,65%	

Kaynak: TÜİK, İEİS